

Pri. Oz. num. 33.

1772, 18.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
RESCISSO TESTAMENTO
PER QVERELAM INOFFICIOSI
CORRVANT CODICILLI
TESTATI

R. 303.

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAE SIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVSEBVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE I. FEBRVAR. ANNO CICICCLXXII.

DEFENDET

ADOLPHVS LVDOVICVS NOEZOLD

GLAVCHA - SCHOENBVRG.

LIPSIAE
LITERIS RVMPFIIS.

645.10
1471. GÖTTSCHE
OTIEN THERMEN
REICHEN MAHLER O. F.
CONVENT COBLICHT
TOSTAT

645.10
1471. GÖTTSCHE
D. C. REICHEN MAHLER THERMEN

AN
RESCISSO TESTAMENTO PER
QUERELAM INOFFICIOSI CORRVANT
CODICILLI TESTATI.

§. I.

Ignorabat libera respublica minus solennes testantium ultimas voluntates, videlicet *Codicillos*, quos res romana sub Augusto accepit. Cum enim L. Cornelius Lentulus, de quo PANCROLLVS in *Thesaur.* Var. Lett. L. II. c. 281. ad heredes, quos sibi in testamento scriperat, abiturus in Prouinciam, codicillos, ita enim epistolae, quae a praesentibus ad praefentes scribabant, teste SENECA in Epist. LV. appellabantur, exarauisset, quibus iam in testamento antea facta valorem adscriperat eosque in euentum confirmauisset, atque ex his codicillis Augusto heredi Lentuli aliquid imponeretur, atque dubitaretur, an iis obligandi heredem vis in esset: ex iudicio Trebatii Testae summi tunc Iuris consulti codicillis autoritas tributa est ab Augusto, ut rem refert THEOPHILVS Paraphrasi Instit. L. II. Tit. I.

§ II.

4

§. II.

Mirum ergo non est, antiquissimos codicillos epistola formam prae se tulisse, quod ex monumentis illis patet, quae in Libris Iuris Civilis supersunt. Sic apud SCAEVOLAM in L.37. §.2. π. de Legat III. leguntur: *LVCIVS TITIUS SEIAE HEREDI SVAE, QVAM PRO PARTE DIMIDIA INSTITVL SALVTEM.* Maeium Libertum meum, quem in testamento pro parte dimidia heredem inservi, eam partem hereditatis vero accipere, cuius in locum Publicum Sempronium Dominum meum heredem esse volo. Apud eundem SCAEVOLAM in L.30. §.1. π. de adim. vel transf. legat. alia Codicillorum formula legitur: *TOIS ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙΣ ΜΟΥ ΧΑΙΡΕΙΝ.* Βούλομαι βεβαίας εἶναι τὰ ὑποτεταγμένα, ἃ σα ἐφθασσεῖς τὸ ἔνομα τοῦ Παρθίου πεποιηκέναι, εὖν Σείσ η συντροφός μόνη κληρονόμος μὴ γένηται, ἐξ οὐ γέγερα φα διτὴν μέρος. Βέλομαι αὖτις δεδηναι τὴν σύγκτην τὴν περὶ Κολώνην. Pariter MARCELLVS in L.56. π. de fideicommiss. liberti. exemplar Codicillorum exhibet: *LVCIVS TITIUS HEREDIBVS PRIMIS ET SVBSTITVTIS SALVTEM.* Peto, ut ea, quae testamento canui, legauui, et ea, quae codicillis canuero, legauero, praestetis. Alias formulas exhibet BRISSONIVS de Formul. Pop. Rom. Lib. VIII.

§. III.

Absque dubio codicilli primum ad heredes scriptos in testamento dabantur, quare et testamento confirmandi erant. Postea etiam ad fidei commissarios, imo ad heredes intestatos dari coeperunt. Vnde origo codicillorum *testatorum et intestatorum* venit. Ratio cur ad intestatos postea dati sunt, videtur posita in argumento, quo vtebatur Trebatius Testa consultus ab Augusto, scilicet utilissimum et necessarium hoc ciuibus esse propter magnas et longas peregrinationes, ubi, si quis testamentum propter ciuum Romanorum testium penuriam, facere non

¶ ¶ ¶

non posset, tamen codicillos posset. Exempla codicillo-
rum intestatorum occurunt apud IVLIANVM in L. 3. π. de
Iur. Codicill. Si quis, cum testamentum nullum habebat, codi-
cillis fideicommissa hoc modo dedit. Quisquis mihi heres erit etc.
et apud PAVLVM in L. 8. π. eod. conficiuntur CODICILLI qua-
tuor modis, aut enim in futurum conformatur, aut in praeteri-
tum, aut per fideicommissum testamento facto, aut SINE TE-
STAMENTO.

§. IV.

Tandem nouam videntur per autoritatem Constitutionum Imperatorum accepisse formam, partim quod non amplius semper desiderarent scripturam, sed adeo nuncupatiue fieri possent, partim quod et actus unitatem et quinarium testium numerum desiderarent, cum antea absque testibus obligarent testatorum scripti codicilli, ut habet BOEHMERVS diff. de Codicillis absque testibus validis. Sed cum codicillis intestatis in explicanda praeposita quaestio-
ne nihil nobis negotii est: de testatis ergo nostra agit
quaestio, siue sint scripti siue nuncupatiui.

§. V.

Sicut vero intestati codicilli per se suam nancise-
bantur autoritatem, ita testati a testamento pendeant. Quapropter, si testamento nulla vis et autoritas esset, neque quidquam ex codicillis peti poterat. Probat hoc IVLIANVS in L. 3. §. vlt. π. de Iur. Codicill. Scribit: Denique, si ex testamento hereditas adita fuisset, fideicommissum ex huiusmodi codicillis nullius momenti est. Quod si ergo destituatur testamentum, neque valent codicilli. Hinc PAVLVS in L. 16. π. eod. in fin. expresse ait: Testamento autem facto ius sequuntur eius. Ita etiam rescriperat Imperator ALEXAN-
DER in L. 1. C. de Codicill. Rupto quidem testamento posthumis
agnatione, codicillos quoque ad testamentum pertinentes non va-
lere

lere in dubium non venit. Ita de iniusto et nullo testamento idem dicendum erit, nec non de irrito facto. At, quid dicamus de *rescissō*?

§. VI.

De querela inofficiosi testamenti atque de causis ex quibus ea querela locum habeat, nihil dicamus, haec ex compendiis nota. Quaestione potius explicabimus, an rescisso testamento querela inofficiosi codicilli testati etiam corruant. Speciem ponamus. Fecerat Titius testamentum, quemque habebat filium Lucium ex causa, quam veram putabat, exheredem scribebat, atque Sempronium heredem instituebat. Postea ad hoc testamentum Codicillos faciebat, inque his varia heredi suo Sempronio praestanda imponebat. Mortuo Patre Titio filius Lucius impugnat testamentum patris querela inofficiosi. Cum vero heredi imposita probandae causae exheredationis necessitas, isque deficeret in probatione, ut propterea etiam rescinderetur testamentum; filius Lucius patri heres ab intestato succedebat. Iam ii, quibus in Codicillis legata vel fideicomissa relieta, sua sibi a filio iam intestato herede petunt legata et fideicomissa. Quaerebatur: an, ad ea soluenda, cum testator Sempronio praestanda codicillis imposuerit, filius, qui absque testamento heres existit, teneatur.

§. VII.

Potest vtique videri, rescisso testamento ipsos codicillos corrue. Nam cum codicilli in se nihil aliud sint, quam epistolae datae ad heredem in testamento scriptum, cui quid testator faciendum, praestandum, dandum in iunxerat, sequitur, si deficiat heres testamentarius, corrue quoque codicillos illos testatos, ex regula PAULI c. l. 16, quod sequantur ius testamenti codicilli.

ii. Iam vero rescisso eo, testamentum amplius non adest, hinc nec vim habere poterunt codicilli. Imo cum ex iure Digestorum legata atque fideicommissa cum ipso rescisso testamento corruant, quomodo codicilli subsistant, in quibus legata et fideicommissa relinquuntur. Probat vero legata et fideicommissa corruevere **VLPIANVS** in L. 8. §. 16. ff. de inoff. testam. Ait: *Si ex causa de inofficiis cognoverit iudex, et pronuntiauerit contra testamentum; nec fuerit prouocatum; ipso iure rescissum est: et suus heres erit, secundum quem iudicatum est; et honorum possessio, si hoc contendit: et libertates ipso iure non valent: nec legata debentur; sed soluta repetuntur. caet.* Et idem **PAVLVS** in L. 28. in f. π, eod, adserit scribens: *Nam cum inofficium testamentum arguitur, NIHIL ex eo testamento valet.*

§. VIII.

Sed salua res est: Quanquam enim ratione originis epistole essent, ad heredem datae; tamen ex subsequenti tempore potius minus solennem ultimam voluerat atem efficiebant codicilli, ut ex illa ratione nihil amplius iudicandum. Neque negabo, veteri iure ante lustinianum, ex quo legata et fideicommissa corruerant, etiam codicillos corruisse, si inofficiosi quaerela rescissum testamentum fuerat. Sed a quo tempore Imperator **IVSTINIANVS** in *Nouell. CXV. cap. III.* antiqua iura immutauerat, rescisso testamento non amplius corruerant testamenta. Ita enim disposuerat Imperator: *Si vero contigerit in quibusdam talibus testamentis quaedam legata vel fideicommissa, aut libertates, aut tutorum dationes relinquiri, vel quaelibet alia capitula concessa legibus nominari: ea omnia iubemus adimpleri et dari illis quibus fuerant derelicta et tanquam in hoc NON RESCISSVM obtinet testamentum.* Iam concludo si rescissum

8

◆ ◆ ◆ ◆

scissum testamentum, per querelam inofficiosi intuitu legatorum, fideicommissorum atque reliquorum capitulo rum habetur *NON RESCISSVM*, quid ni etiam valent codicilli, nec corruant, quippe et intuitu illorum, cum in his nulla heredis institutio existere potest, sed legata et fideicommissa tantum, testamentum pro rescisso ex autoritate Iustiniani non sit habendum.

§. IX.

Sed cum illa Nouella Iustiniani CXV tantum de testamentis parentum, atque liberorum agat, et in his codicilli testati haud corruant, atque quae in his scripta vel nuncupata sint ab herede intestato adimplenda, tamen secus sentiendum, si testamentum fratri a fratre vel sorore ob turpem personam praelatam querela inofficiosi rescindetur. Cum enim huius resciSSI testamenti intuitu nihil de iure veteri immutatum, putem, hoc resciSSo etiam Codicillos, ut veteri iure, corruere debere.

P. 316

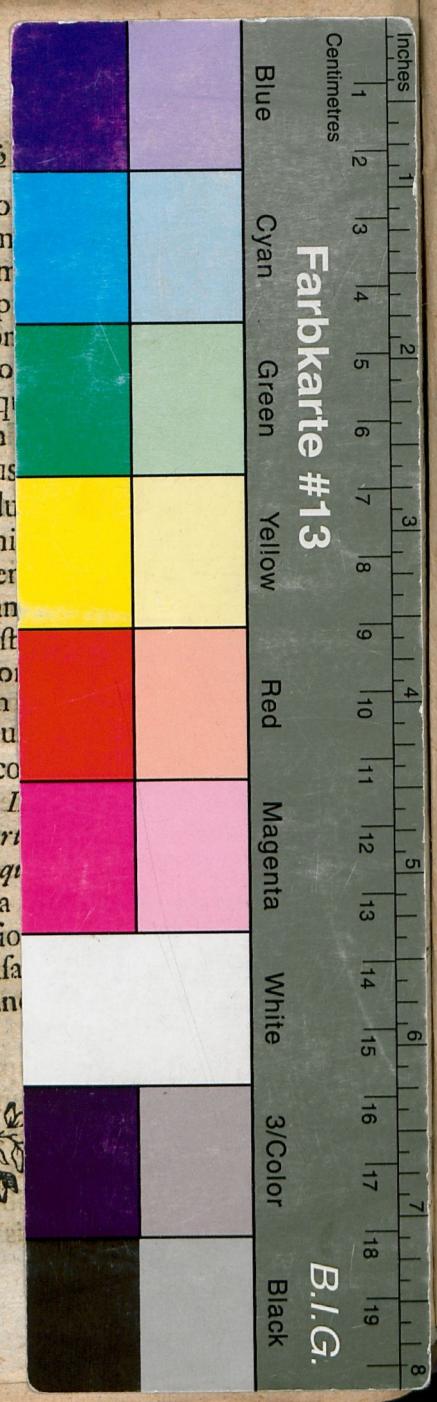
Leipzig, Diss., 1772 A-R

f

TA-70L

nur 23. Stck. höher verka.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN

RESCISSO TESTAMENTO
PER QVERELAM INOFFICIOSI
CORRVANT CODICILLI
TESTATI

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVLSBVRG.
SOCIO

IN AUDITORIO PETRINO

DIE I. FEBRVAR. ANNO CICICCLXXII.

DEFENDET

ADOLPHVS LVDOVICVS NOEZOLD

GLAVCHA - SCHOENBVRG.

LIPSIAE
LITERIS RVM PFIIS.

